

UNIVERZITET U NOVOM SADU FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA NOVI SAD

Grupa 36 Elena Popadić PR91/2018, Anja Ćalić PR46/2018

Zadatak 15

Sigurnost i bezbednost u elektroenergetskim sistemima

- Primenjeno softversko inženjerstvo -

SADRŽAJ

1. OPIS REŠAVANOG PROBLEMA	2
2. TEORIJSKE OSNOVE	4
3. DIZAJN IMPLEMENTIRANOG SISTEMA	6
4. TESTIRANJE SISTEMA	8

1. OPIS REŠAVANOG PROBLEMA

Očekivano je da ovo poglavlje bude dužine do **jedne stranice**. Navesti detaljan opis problema rešavanih u radu, odnosno opisati sta je bio zadatak.

Tema projektnog zadatka je realizacija sistema za sigurno korišćenje tajmera. U sistemu postoje 2 vrste korisnika (Roles):

- Admin ima pravo da upravlja dozvolama i ulogama, i da koristi sve metode servisa (PokreniTimer, ZaustaviTimer, PonistiTimer, PostaviTimer, OcitajTimer).
- Modifier -ima pravo da koristi sve metode servisa (ranije navedene).

Korisnici se autentifikuju pomoću Windows autentifikacionog protokola. Za autorizaciju korisnika koristi se RBAC mehanizam koji ima 4 permisije: StartStop, See i Change, kao i Administrate. U zavisnosti od toga koje korisnik poseduje permisije on ima mogućnost izvršavanja određenih metoda.

Korišćenje tajmera se odvija tako što se on zaustavlja kada ga neko uspešno zaustavi metodom ZaustaviTimer ili kada istekne vreme postavljeno od strane korisnika. Poništavanje tajmera podrazumeva njegovo postavljanje na nulu.

Akcije koje korisnik vrši u sistemu se loguju pomoću Windows Event Log-a (sve osim čitanja tajmera).

2. TEORIJSKE OSNOVE

Autentifikacija je jedan od osnovnih bezbednosnih mehanizama kojim se obezbeđuje validacija identiteta u okviru informacionog sistema. Da bi entitet mogao da pristupi sistemu potrebno je da dokaže da je on upravo onaj za koga se izjašnjava.

- -Windows autentifikacioni model je zasnovan na SPNEGO mehanizmu za pregovaranje između različitih realnih autentifikacionih mehanizmana u zavisnosti od okruženja. Trenutno podržani protokoli su NTLM i Kerberos.
- -NTLM (NT Lan Manager) je autentifikacioni protokol zasnovan na challenge-response autentifikacionoj šemi, čime je omogućena autentifikacija bez slanja poverljivih podataka (šifre). Ovakav protokol ne omogućava obostranu autentifikaciju.
- -**Kerberos** je dvosmerni autentifikacioni protokol koji se zasniva na trećoj strani od poverenja i razmeni ticketa u cilju uspostavljanja bezbedne obostrane autentifikacije učesnika u komunikaciji bez razmene šifri. Tipično, Kerberos je siguran, dvosmerni autentifikacioni protokol preko koga Negotiate prvo pokušava da autentifikuje korisnike. Ukoliko iz bilo kog razloga Kerberos autentifikacija nije moguća, NTLM protokol će se koristiti.

Autorizacija je proces provere ovlašćenja u sistemu, odnosno proces odlučivanja kojim resursima entitet može da pristupi i koje operacije može da izvršava nad resursima u sistemu.

-RBAC model je model koji se koristi prilikom implementacije autorizacije u sistemima. Sam model je zasnovan permisijama koje se dodeljuju određenim ulogama. U RBAC modelu su definisana tri osnovna pravila : dodeljivanje uloga, autorizacja uloga i ovlašćenje za dozvolu. Korsniku sistema može biti dodeljeno više uloga, samim tim skup njegovih permisija je skup permisija svih njegovih uloga. Dobra praksa RBAC modela jeste da se za jednu rolu vezuje više permisija, jer ukoliko se za jednu ulogu vezuje samo jedna permisija to nije dobra implementacija, onda bismo mogli da koristimo samo ugrađene grupe bez dodavanja permisija.

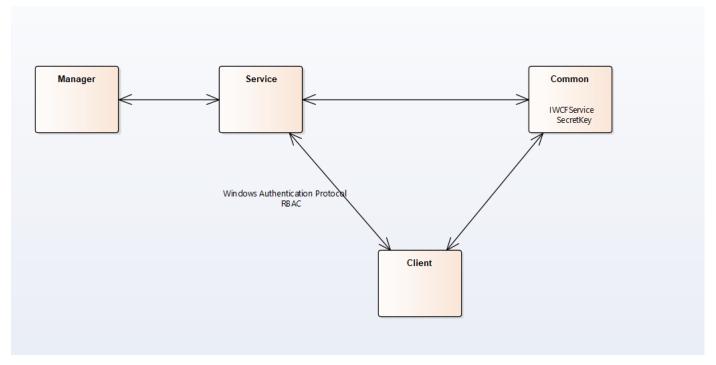
Kriptografija je nauka koja se bavi metodama očuvanja poverljivosti podataka. Čitljiv tekst (plaintext) je informacija kojoj je potrebno očuvati poverljivost (tajnost), dok šifrovana poruka (cipher text) predstavlja nečitljiv tekst dobijen transformacijom čitljivog teksta. U zavisnosti od načina korišćenja ključa, postoje dve grupe kriptografskih algoritama: simetrični algoritmi i asimetrični algoritmi.

-Simetrični kriptografski algoritmi mogu da se podele na dve grupe, na osnovu toga na koji način se kriptuju podaci : stream cipher i block cipher. U projektu smo koristili block cipher mod CBC (Cipher Block Chaining), DES algoritam. Block cipher algoritmi rade nad blokovima podataka fiksne dužine (poruka se deli na n-bitne blokove, a ukoliko je poslednji blok manji dopunjava se tako do n bita). Nad svakim blokom podataka se primenjuje algoritam koji je matematički dosta kompleksiniji od stream cipher algoritama (kombinovane operacije zamene i permutacije). Algoritam se primenjuje u iterativnim postupcima, odnosno rundama. DES predstavlja kriptovanje koje transofmiše 64 bitne blokove podataka u 64 bitne kriptovane blokove podataka. Dužina ključa kriptovanja je 64 bita, od kojih 8 otpada na proveru pariteta, tako da je efektivna dužina ključa 56 bita.

3. DIZAJN IMPLEMENTIRANOG SISTEMA

Implementacija rešenja se sastoji od sledećih komponenti:

- Service
- Manager
- Common
- Client

Slika 1. - Komponente sistema

Na slici su prikazane komponente sistema zajedno sa interfejsima koje one implementiraju i čije servise izlažu.

Service implementira metode interfejsa IWCFService, kao i metode za upravljanje permisijama i dekriptovanje tajnog broja koji klijent šalje. Za potrebe komunikacije sa klijentom server otvara host. Ova komponente omogućava evidentiranje događaja u Event Log. Servis takođe ima veza sa Manager-om u kom je rađen RBAC i Auditing.

Client je komponenta koja poziva metode sa servera i sadrži metode za kriptovanje broja koji se šalje serveru. U vezi je sa Common-om zbog klase SecretKey.

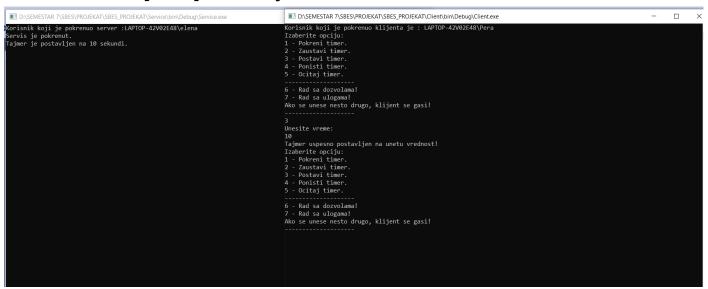
Manager je komponenta koja služi za postavljanje RBAC autorizacije, kao i beleženje uspešnih i neuspešnih događaja u Windows Event Log.

Common je biblioteka sa interfejsom i pomoćnim klasama. Interfejs IWCFService služi za komunikaciju između servera i klijenta. On izlaže metode koje se implementiraju sa serverske strane i koriste sa klijentske strane. Pomoćna klasa SecretKey služi za generisanje i čuvanje, kao i učitavanje tajnog ključa.

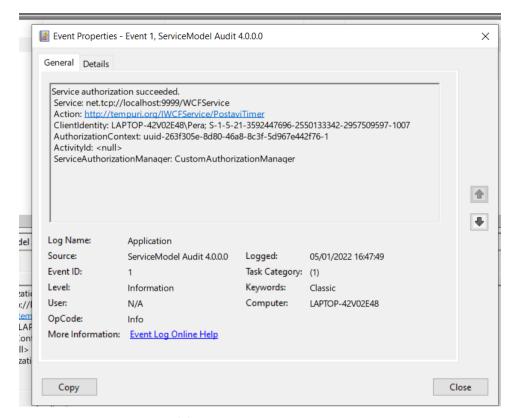
4. TESTIRANJE SISTEMA

Pera - član grupe Admin, ima dozvole: See, Change, StartStop, Administrate Mika - član grupe Modifier, ima dozvole: See, Change

1. Pera uspešno postavio tajmer

Slika 2. Uspostava veze sa serverom i postavljanje tajmera

Slika 3. Zapis u Event Log

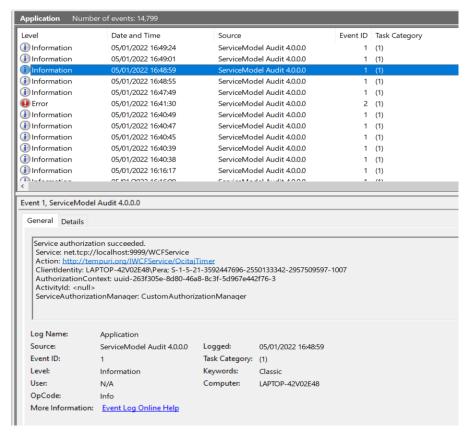
2. Pera uspešno pokrenuo, očitao i zaustavio tajmer

```
Discription of the property of
```

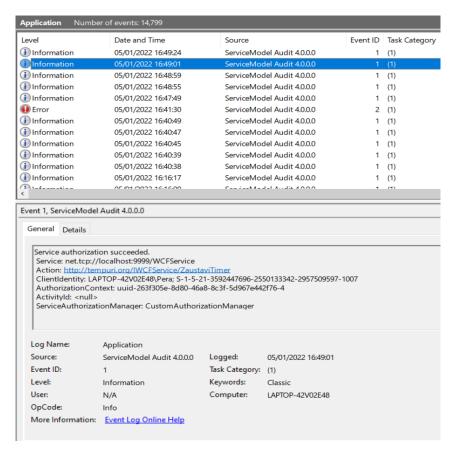
Slika 4. Uspešno pokretanje, očitavanje i zaustavljanje tajmera

/el	Date and Time	Source		Event ID	Task Category
Information	05/01/2022 16:49:24	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:49:01	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:59	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:55	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:47:49	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Error	05/01/2022 16:41:30	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	2	(1)
Information	05/01/2022 16:40:49	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:47	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:45	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:39	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:38	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:16:17	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
	on succeeded. localhost:9999/WCFService		Jal Avadik 4000		/4)
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientldentity: LAI AuthorizationCon Activityld: <null></null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded.	niTimer 11-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44	50133342-295750959	17-1007	
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null></null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Pokree PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a	niTimer 11-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44	50133342-295750959	17-1007	
Service authorizati Service net.tcp:// Action: http://ten Clientidentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat</null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded. localhost:9999/WCFService/Pokrei PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 itext: uuid-263f305e-8d80-46ai ionManager: CustomAuthoria	niTimer 11-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44	50133342-295750959		
Service authorizati Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientidentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat</null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded. localhost:9999/WCFService/Pokrei PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 itext: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthoria	niTimer 1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager	50133342-295750959 2f76-2		
Service authorizati Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientidentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat Log Name: Source:</null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Pokre PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46e ionManager: CustomAuthori: Application ServiceModel Audit 4.0.0.0	niTimer 1-3592447696-25 8-8c3f-5d967e44 zationManager Logged:	50133342-295750959 2f76-2 05/01/2022 16:48:55		
Service authorizati Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat Log Name: Source: Event ID:</null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Pokre PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46e ionManager: CustomAuthori: Application ServiceModel Audit 4.0.0.0 1	niTimer :1-3592447696-25 :8-8c3f-5d967e44 zationManager Logged: Task Category:	50133342-295750959 2f76-2 05/01/2022 16:48:55		
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati Log Name: Source: Event ID: Level:</null>	Audit 4.0.0.0 on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Pokre PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 ttext: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthoris Application ServiceModel Audit 4.0.0.0 1 Information	niTimer 11-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager Logged: Task Category: Keywords:	50133342-295750959 2f76-2 05/01/2022 16:48:55 (1) Classic		

Slika 5. Upis uspešnog pokretanja u Event Log

Slika 6. Upis uspešnog očitavanja u Event Log

Slika 7. Upis uspešnog zaustavljanja u Event Log

3. Pera uspešno upravlja dozvolama

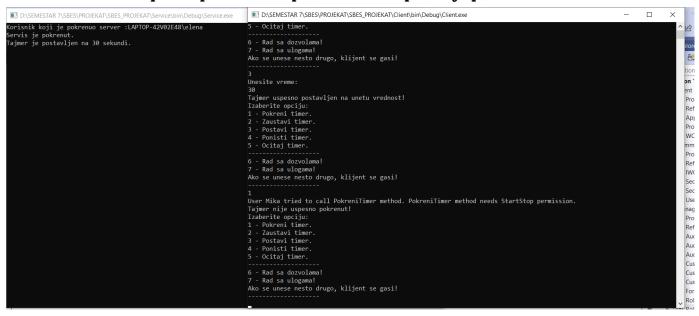
```
Description of the content of the co
```

Slika 8. Uspešan rad sa dozvolama

vel	Date and Time	Source		Event ID	Task Category
Information	05/01/2022 16:49:24	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:49:01	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:59	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:55	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:47:49	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Error	05/01/2022 16:41:30	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	2	(1)
Information	05/01/2022 16:40:49	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:47	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:45	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:39	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:40:38	ServiceMo	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
nformation	05/01/2022 16:16:17		del Audit 4.0.0.0	1	(1)
	05/01/2022 16:16:00	Camilankia	7-1 47:+ 4000	- 1	/4)
1	on succeeded. localhost:9999/WCFService	ne ^p ermission			
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientidentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null></null>	on succeeded.	1-3592447696-25 8-8c3f-5d967e44		7-1007	
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientidentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null></null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Mana: PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a	1-3592447696-25 8-8c3f-5d967e44		7-1007	
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten Clientldentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati</null>	on succeeded. localhost: 9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Mana PTOP-42V02E48/Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori;	1-3592447696-25 8-8c3f-5d967e44			
vent 1, ServiceModel General Details Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat Log Name:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Mana PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori; Application	1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zation Manager	2f76-5		
vent 1, ServiceModel General Details Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAi AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat Log Name: Source:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Mana PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori: Application ServiceModel Audit 4.0.0.0	1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager Logged:	05/01/2022 16:49:24		
vent 1, ServiceModel General Details Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null)- event="" id:<="" log="" name:="" serviceauthorizat="" source:="" td=""><td>on succeeded. localhost:9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Manai PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori Application ServiceModel Audit 4.0.0.0</td><td>1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager Logged: Task Category:</td><td>05/01/2022 16:49:24 (1)</td><td></td><td></td></null)->	on succeeded. localhost:9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Manai PTOP-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori Application ServiceModel Audit 4.0.0.0	1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager Logged: Task Category:	05/01/2022 16:49:24 (1)		
vent 1, ServiceModel General Details Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizat Log Name: Source: Event ID: Level:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService http://www.pyservice/Manai prior-42V02E48\Pera; S-1-5-2 text: uuid-263f305e-8d80-46a ionManager: CustomAuthori Application ServiceModel Audit 4.0.0.0 1 Information	1-3592447696-25 18-8c3f-5d967e44 zationManager Logged: Task Category: Keywords:	05/01/2022 16:49:24 (1) Classic		

Slika 9. Upis uspešnog rada sa dozvolama u Event Log

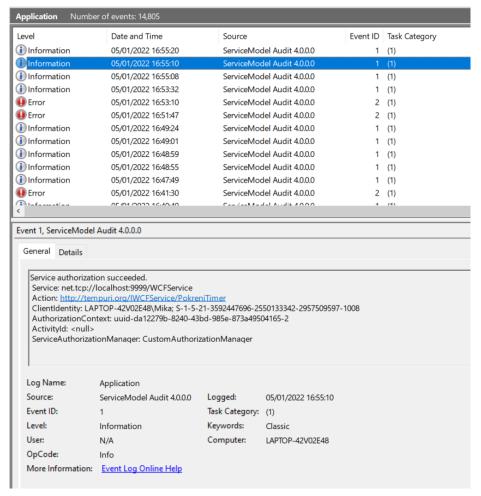
4. Mika uspešno postavio štopericu ali neuspešno je pokreće

Slika 10. Uspešno postavljanje tajmera, neuspešno pokretanje tajmera

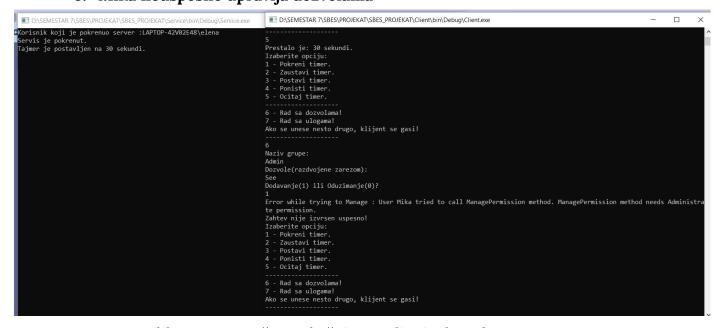
vel	Date and Time	Source		Event ID	Task Category
Information	05/01/2022 16:55:20	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:55:10	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	
Information	05/01/2022 16:55:08	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:53:32	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Error	05/01/2022 16:53:10	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	2	(1)
Error	05/01/2022 16:51:47	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	2	(1)
Information	05/01/2022 16:49:24	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:49:01	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:59	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:48:55	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Information	05/01/2022 16:47:49	ServiceMod	del Audit 4.0.0.0	1	(1)
Error	05/01/2022 16:41:30		del Audit 4.0.0.0	2	(1)
General Details Service authorizati Service: net.tcp://	on succeeded. localhost:9999/WCFService				
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null></null>	on succeeded.	21-3592447696-25 bd-985e-873a495		97-1008	
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null></null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService npuri.org/IWCFService/Posta PTOP-42V02E48\Mika; S-1-5- itext: uuid-da12279b-8240-43	21-3592447696-25 bd-985e-873a495		97-1008	
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://tem ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati</null>	on succeeded. localhost: 9999/WCFService pouri. org/IWCFService/Postav PTOP - 42V02E48\Mika; S-1-5- text: uuid-da12279b-8240-43 ionManager: CustomAuthoriz	21-3592447696-25 bd-985e-873a495			
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://tem ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService pouri.org/IWCFService/Postav PTOP-42V02E48\Mika; S-1-5- itext: uuid-da12279b-8240-43 ionManager: CustomAuthoriz	21-3592447696-25 bd-985e-873a495 zation Manager	05/01/2022 16:55:08		
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://tem ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati Log Name: Source: Event ID:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Postas PTOP-42V02E48\Mika; S-1-5- text: uuid-da12279b-8240-43 ionManager: CustomAuthori: Application ServiceModel Audit 4.0.0.0	21-3592447696-25 bd-985e-873a495 zationManager Logged:	05/01/2022 16:55:08		
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati Log Name: Source: Event ID: Level:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Postas PTOP-42V02E48\Mika; S-1-5- itext: uuid-da12279b-8240-43 ionManager: CustomAuthori: Application ServiceModel Audit 4.0.0.0 1	21-3592447696-25 bd-985e-873a495 zationManager Logged: Task Category:	05/01/2022 16:55:08 (1)		
Service authorizati Service: net.tcp:// Action: http://ten ClientIdentity: LAI AuthorizationCon ActivityId: <null> ServiceAuthorizati Log Name: Source:</null>	on succeeded. localhost:9999/WCFService ppuri.org/IWCFService/Postas PTOP-42V02E48\Mika; S-1-5- itext: uuid-da12279b-8240-43 ionManager: CustomAuthoris Application ServiceModel Audit 4.0.0.0 1 Information	21-3592447696-25 bd-985e-873a495i zationManager Logged: Task Category: Keywords:	05/01/2022 16:55:08 (1) Classic		

Slika 11. Upis uspešnog postavljanja tajmera u EventLog

Slika 12. Upis neuspešnog pokretanja tajmera u Event Log

5. Mika neuspešno upravlja dozvolama

Slika 13. Neuspešan pokušaj upravljanja dozvolama